



Наближене до природи лісівництво: запорука сталості екосистемних послуг

Юрій Дербаль, інж. л/г,
експерт ГО «ФОРЗА»

www.forza.org.ua

Міжнародна конференція та семінар

25 жовтня 2018 р., м. Рахів, Закарпаття, Україна

**Sustainably Securing Relevant Ecosystem Services through International Cooperation
as a Contribution to Conflict Prevention and Regional Stabilization in Eastern Europe**

МЕРТВИЙ ЛІС – НЕВТІШНИЙ СПАДОК, ЖЕРТВА НИЗЬКОЇ СТІЙКОСТІ: БІЛЬШІСТЬ ЕКОСИСТЕМНИХ ФУНКЦІЙ ВТРАЧЕНО



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ

Громадськість :

- ✓ не сприймає суцільні зруби/знеліснені площі після кінцевої рубки
- ✓ негативно реагує на рубки в приміських, санітарно-оздоровчих лісах, лісах заповідників і національних парків
- ✓ турбує штучне відновлення лісів рядами
- ✓ не сприймає молоді непрохідні насадження через їх надмірну густоту і структуру

Громадськість вразливо реагує на наслідки господарських заходів і на вигляд лісу після них



ПРАЛІС ПІДТРИМУЄ ЕКОСИСТЕМНІСТЬ І БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ

Відвідувачі позитивно сприймають зміни в лісі при НПЛ:

- ✓ рубку окремих дерев і груп в деревостані часто не помічають
- ✓ на відстані ліс сприймають так, ніби в ньому не проводяться рубки
- ✓ позитивно сприймають постійність лісового покриву
- ✓ подобається «строкатий» багаторусний ліс, цікавий, естетичний

Ліс, близький до природного, є привабливішим своєю спадкоємністю, просторовою структурою, різноманітністю вікових груп і породного складу дерев



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ

Ліс, наближений до природного, посилює соціальні функції:

- ✓ рекреаційну – постійне стійке лісове середовище
- ✓ туристичну – пішохідні стежки, велотраси
- ✓ ландшафто-утворюючу – привабливість і оглядовість лісових краєвидів

Поєднання збережених екосистем з лісовою інфраструктурою створює враження неушкодженого лісу і дбайливого господарювання



Вплив наближеного до природи лісівництва на соціальні функції



Вплив наближеного до природи лісівництва на соціальні функції



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ

Ліс, наближений до природного, посилює функції:

- ✓ освітньо-навчальну – зміна погляду на сутність лісівників і лісового господарства: лісівник - не лісоексплуататор, а творець лісу
- ✓ пізнавально-пригодницьку: пізнання лісу на лісових наукових стежках, заняттях з лісової педагогіки

Збереження природного середовища – інструмент пом'якшення критичного ставлення природоохоронних товариств до лісівників і господарської діяльності в лісі



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ

Ліс, наближений до природного, посилює екологічні функції:

- водоохоронні

- ✓ знижує швидкість поверхневого стоку
- ✓ збільшує кількість дощової води, що поглинається ґрунтом
- ✓ сприяє утриманню води з горизонтальних опадів і забезпечує сталість та доступність постачання води

- ґрунтоохоронної

- ✓ прискорює процеси ґрунтоутворення
- ✓ захищає ґрунт від водної і вітрової ерозії

В суспільство завжди в пошані, ті, хто дбає за воду і забезпечує постійність і якість води



ВПЛИВ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА НА ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ

Ліс, наближений до природного, позитивно впливає на забезпечення екологічних функцій:

- кліматорегулюючої

- ✓ пом'якшує місцеві кліматичні коливання
- ✓ уповільнює швидкість вітру
- ✓ зменшує шум і пил
- ✓ інтенсивно очищає повітря

- накопичення вуглецю

- ✓ максимальний запас дерев
- ✓ породи, що відповідають умовам місцезростання
- ✓ товстий шар гумусу
- ✓ безперервне природне поновлення
- ✓ присутність мертвої деревини



ПРАЛІС – ВЗІРЕЦЬ ДЛЯ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА



НПЛ: ЗАПОРУКА СТАЛОСТІ ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ

Значення і важливість соціальних і екологічних функцій часто перевершує первинну економічну господарську функцію. Втім, сьогодні господарські заходи в лісі не можуть забезпечити сталість цих функцій, а відтак сталість екосистемних послуг

- ✓ господарська діяльність часто сприяє деградації природних лісових екосистем
- ✓ екологічна і соціальна ситуації в лісистому регіоні - Закарпатті ускладнюються

Застосування наближеного до природи лісівництва є нагальною необхідністю і запорукою адаптації лісів до зміни клімату, покращення генетичної різноманітності, відновлення природної структури і формування біотично стійких, високопродуктивних лісів та збереження їх багатофункціональної ролі

Наближене до природи лісівництво є системою господарювання, яка здатна найефективніше поєднати економічну функцію з екологічною та соціальною і бути запорукою сталості екосистемних послуг



Юрій Дербаль
Експерт ГО ФОРЗА, інж. л/г
yuriy.derbal@forza.org.ua
www.forza.org.ua

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!



Агентство сприяння сталому розвитку Карпатського регіону "ФОРЗА"

FORZA, Agency for Sustainable Development of the Carpathian Region